

Fakta om psoriasis och psoriasis artrit

Psoriasis

Psoriasis är en ärftlig och kronisk autoimmun sjukdom som drabbar framförallt huden. Det är en av våra vanligaste folksjukdomar och närmare 300 000 svenskar är drabbade. Hos fler än hälften av dessa har sjukdomen debuterat före 25 års ålder och den är lika vanlig hos män som hos kvinnor.

Psoriasis är en vårdkrävande sjukdom som kräver livslång behandling för att motverka komplikationer och ge patienten möjlighet till ett så normalt liv som möjligt.

Symtom

Symtomen är röda, torra och fjällande utslag eller fläckar som ibland kliar. De röda fjällande fläckarna beror på att ytterhuden bildar nya celler fyra till sju gånger snabbare än normalt.

Psoriasis går i skov, perioder när sjukdomen märks lite avlöses av sämre perioder när sjukdomen blossar upp. Sjukdomen varierar mycket i intensitet och utbredning mellan olika individer. Psoriasis är vanligast i hårbotten, på armbågar, knän och naglar. Plackpsoriasis är den vanligaste formen av psoriasis och ses hos cirka 80 procent av patienterna liksom nagelpsoriasis som drabbar 5 av 10 psoriasispatienter.

Nyare forskning visar att psoriasis, förutom hudsymtomen, har samband med andra sjukdomar. Upp till 40 procent av patienterna med psoriasis kan också drabbas av ledbesvär, så kallad psoriasisartrit (se nedan). Det finns även ett samband mellan psoriasis och vissa invärtes sjukdomar i hjärta, kärl, mage och tarmar. Forskningen inriktar sig därför alltmer på att se psoriasis som en "systemsjukdom", som kan påverka kroppens funktion i sin helhet.

Behandling

De flesta psoriasispatienter behandlas med olika salvor och krämer, vanligtvis stark kortison eller ett D-vitaminpreparat, lokalt på fläckarna samt regelbunden behandling med ultraviolett ljus (UVB-ljus, inte samma sort som används vid solarier). Men cirka 10-15 procent av psoriasispatienterna har en ljuskänslig form som inte blir bättre i huden av sol och ljusbehandling.

För patienter med svårare besvär ges ofta en så kallad systembehandling vilket innebär tablettbehandling mot sjukdomen. Om dessa inte har effekt bör behandling med biologiska läkemedel, så kallade **TNF-hämmare**, ges enligt behandlingsrekommendationer av Läkemedelsverket.

Traditionell behandling mot nagelpsoriasis är ofta oerhört smärtsam och ger varierande resultat. Studier visar att av de patienter som behandlas med TNF-hämmare (se nedan) får varannan patient med medelsvår till svår nagelpsoriasis helt utläkta naglar.

Vid psoriasis och psoriasisartrit producerar kroppen ett överskott av proteinet TNF som håller inflammationen aktiv i både hud och leder. Med TNF-hämmare som Remicade bromsas effekten av detta protein och hud- och ledbesvärerna dämpas i och med att inflammationen läker ut. Läkemedelsverkets behandlingsrekommendationer finns att läsa på www.lakemedelsverket.se.

Studier visar att 8 av 10 psoriasispatienter som behandlats med Remicade får en förbättring med minst 75 procent. För många läker huden helt. Dessutom får 2 av 3 av patienter livskvaliteten åter vilket är av stor vikt då globala studier visar att många mår väldigt dåligt.

Psoriasisartrit

Psoriasisartrit är en inflammation i en eller flera leder hos en person med hudsjukdomen psoriasis. Mellan 10 och 45 procent av alla patienter med psoriasis rapporteras ha ledbesvär. Det är vanligast att man får psoriasis först och därefter psoriasisartrit. Det finns inget samband mellan svårighetsgraden av ledbesvären och graden av psoriasis. Sjukdomen kan debutera när som helst men det vanligaste är att symtomen yttrar sig i vuxen ålder, mellan 30-50 år. Psoriasisartrit drabbar lika många kvinnor som män.

Sjukdomen är ärftlig. Man har också kunnat se att vissa utlösande faktorer kan få sjukdomen att bryta ut till exempel halsfluss, graviditet, livskriser och stress. Psoriasisartrit är en autoimmun sjukdom vilket innebär att kroppens egna immunsystem felaktigt riktas mot den egna kroppen.

Symtom

De vanligaste symtomen vid sjukdom är stelhet, rörelsesmärta, svullnad, ömhet och rodnad. Ledvärken hoppar ofta från en led till en annan och det är vanligast att småleder i händer och fötter drabbas. Patienten får ofta även en inflammation i senfästen, muskelfästen runt lederna och i senhinnor. En tredjedel av dem som har psoriasisartrit har också en inflammation i ryggraden.

Studier har visat att psoriasisartrit liksom ledgångsreumatism medför en ökad risk för hjärt-/kärlsjukdom vilket innebär att det är viktigt att diagnosen ställs tidigt och att effektiv behandling sätts in för att förhindra att sjukdomen orsakar svårare besvär.

Behandling

Patienter med psoriasisartrit behandlas ofta med antiinflammatoriska läkemedel, smärtstillare och kortisoninjektioner. Dessa metoder kan tillfälligt kontrollera smärtan och stelheten i de inflammerade lederna.

Behandling med TNF-hämmare, till exempel Remicade, blockerar och bromsar effekten av proteinet TNF som överproduceras vid både psoriasis och psoriasisartrit. Detta leder till minskad inflammation och därigenom färre skador på lederna.

Eftersom psoriasisartrit kan orsaka muskelsvaghet och stela leder kan en lågintensiv träning bidra till att behålla styrkan i musklerna och rörligheten i lederna hos vissa patienter.

Remicade

Remicade (infiximab) är en monoklonal antikropp som tillhör gruppen biologiska läkemedel. Remicade binder och neutraliserar ett specifikt protein i kroppen som kallas TNF, vilken är involverad i inflammationen. Ökad mängd av TNF är vanligt vid inflammatoriska sjukdomar som reumatoid artrit, ankyloserande spondylit, psoriasis, psoriasisartrit, Crohns sjukdom och ulcerös kolit. Remicade kan förhindra de skadliga effekterna av TNF och bromsa den inflammatoriska processen.

Remicade är godkänt för reumatoid artrit, ankyloserande spondylit, Crohns sjukdom, ulcerös kolit, psoriasis och psoriasisartrit. Vid behandling av svår psoriasis är Remicade det enda läkemedel som bedöms ge mycket god effekt enligt LäkeMedelsverkets behandlingsrekommendationer.

Remicade är det enda godkända läkemedel mot psoriasis som förutom effekt på hudplacken också har effekt på nagelpsoriasis omnämnt i FASS. Remicade är även godkänt för behandling av barn med svår Crohns sjukdom.

Remicade är ett välbeprövat läkemedel och drygt en miljon människor runt om i världen har behandlats med Remicade de senaste 14 åren. Remicade ges som en intravenös infusion av

sjukvårdspersonal. Remicade behöver inte ges mer än var 8:e vecka och ger därför patienten en flexibilitet i sin behandling.

Vid frågor, kontakta:

Tryggve Ljung, leg läkare och medicinsk rådgivare, Schering-Plough

Tel: 08-522 21 637 och 070-545 28 66